

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl soudkyní JUDr. Zuzanou Šimovou ve věci

žalobce: **Československá obchodní banka, a.s.**, IČ: 00001350
sídlem Radlická 333/150, 150 57 Praha 5

proti

žalovanému: **Mgr. Ing. Milan K., LL.M.**, narozený dne xxx
bytem xxx

o zaplacení částky 2 137 453 Kč s postizními právy ze směnky, o námitkách žalovaného proti směnečnému platebnímu rozkazu vydanému Krajským soudem v Ostravě č.j. 3Cm 138/2014-21 ze dne 26.06.2014

takto:

- I. Směnečný platební rozkaz vydaný Krajským soudem v Ostravě č.j. 3Cm 138/2014-21 ze dne 26.06.2014 **se ponechává** v platnosti.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci další náklady řízení ve výši 15 000 Kč do tří dnů od právní moci rozhodnutí, a to společně a nerozdílně s žalovanými č. 1, č. 2 a č. 4 tak, jak byli tito žalovaní k tomuto plnění zavázáni rozsudkem Krajského soudu v Ostravě č.j. 3Cm 138/2014-257 ze dne 02.03.2017.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit České republice na účet Krajského soudu v Ostravě náhradu nákladů řízení ve výši 462 Kč do tří dnů od právní moci rozhodnutí, a to společně a nerozdílně s žalovanými č. 1, č. 2 a č. 4 tak, jak byli tito žalovaní k tomuto

plnění závazání rozsudkem Krajského soudu v Ostravě č.j. 3Cm 138/2014-257 ze dne 02.03.2017.

- IV. Žalovaný **je povinen** zaplatit České republice na účet Krajského soudu v Ostravě náhradu nákladů řízení ve výši 2 165 Kč do tří dnů od právní moci rozhodnutí.
- V. Žalovaný **je povinen** zaplatit České republice na účet Krajského soudu v Ostravě náhradu nákladů řízení v plné výši za znalečné a hotové výdaje znalce za podání znaleckého posudku u ústního jednání zdejšího soudu dne 19.04.2018; výše této náhrady bude uvedena v samostatném usnesení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou ze dne 21.05.2014 domáhal po žalovaném zaplacení částky 2 137 453 Kč s 6% úroky od 05.02.2014 do zaplacení a odměny ve výši 7 124,84 Kč (spolu s dalšími žalovanými, proti nimž bylo řízení vedeno u zdejšího soudu pod sp. zn. 3Cm 138/2014) z důvodu, že žalovaný avaloval směnku vystavenou dne 19.09.2006 v Ostravě označenou č. 6/5255/5222, na řad žalobce, splatnou dne 05.02.2014, na směnečnou sumu 2 137 453 Kč, s doložkou bez protestu, splatnou u žalobce na adrese Olomouc, Horní náměstí 6, PSČ 772 00, přičemž směnka byla na této adrese předložena k placení (žalobce opravil svá původní tvrzení způsobená chybami v psaní), přičemž na směnku dosud nebylo ničeho zaplaceno.
2. Proti vydanému směnečnému platebnímu rozkazu podal žalovaný námítky, v nichž namítl, že směnka nebyla jím podepsána, nejedná se o jeho pravý, vlastnoruční podpis. Konstatoval, že žalovaná směnka byla vystavena dne 19.09.2006 k zajištění závazků žalobce z titulu smlouvy o úvěru č. 6/10317/5255 ze dne 19.09.2006, která byla vystavena jako blankosměnka (bez směnečné částky a data splatnosti), tudíž není pravdivé tvrzení žalobce o vystavení směnky splatné dne 05.02.2014 na směnečnou sumu 2 137 453 Kč. Vyplnění blankosměnky bylo mezi smluvními stranami upraveno Dohodou o vyplňovacím právu směnečném č. 6/10318/5255, kterou uzavřel žalobce a mimo jiné žalovaný č. 3 jako směnečný rukojmí. Na základě Dohody o vyplňovacím právu směnečném měl žalobce právo blankosměnku v chybějících údajích doplnit, pokud marně uplyne termín splatnosti jakékoliv pohledávky žalobce z předmětné smlouvy o úvěru č. 6/10317/5255 či v přímé souvislosti s ním nebo pokud nastanou účinky prohlášení konkursu na majetek výstavce směnky. Jelikož žádná z těchto skutečností nenastala a výstavce směnky veškeré závazky ze smlouvy o úvěru č. 6/10317/5255 žalobci řádně uhradil, byla platnost smlouvy o úvěru ukončena a směnka přestala plnit svou zajišťovací funkci a měla být znehodnocena. Z uvedeného důvodu žalovaný tvrdil, že podpis směnečného rukojmího Mgr. Ing. Milana K. není jeho podpisem. I pokud by byla prokázána pravost jeho podpisu, namítl, že směnka nemá kauzu, neboť jak již uváděl, jednalo se o zajišťovací směnku k plnění závazků výstavce směnky ze smlouvy o úvěru č. 6/10317/5255, přičemž veškeré závazky z této smlouvy byly vypořádány a pokud žalobce blankosměnku vyplnil a uplatnil soudně, postupoval v rozporu s uzavřenou dohodou, jedná se o směnku s neexistujícím kauzálním vztahem, směnku vyplněnou bez příčinného závazku, uplatněná směnka nemá právní důvod a z toho důvodu je neplatná. Žalovaný uvedl, že je mu známo, že avalistům kauzální směnečné námítky přísluší pouze tehdy, jestliže to vyplývá z dohody avalisty a majitele směnky, avšak v daném případě k takové dohodě mezi ním a žalobcem došlo a existence této dohody je osvědčena směnkou samotnou, když z textu směnky vyplývá, že se směnka váže ke smlouvě o úvěru č. 6/10317/5255. Žalovaný tvrdil,

že mezi ním a majitelem směnky byla podpisem směnky uzavřena konkludentní dohoda o tom, že práva ze směnky budou i vůči osobě žalovaného jako avalistovi směnky uplatněny dle ujednání obsažených v dohodě o vyplňovacím právu směnečném č. 6/10318/5255. Žalovaný dále upozorňoval na rozpornost údaje o platebním místě v textech směnky a směnečné žaloby, ve které žalobce tvrdil, že směnka byla žalobcem předložena k proplacení na adrese Československá obchodní banka, a.s., Praha 1 – Nové Město, Na Příkopě 854/14, PSČ 00001350, což je v rozporu s textem směnky a zároveň adresa s takovým poštovním směrovacím číslem neexistuje. Žalovaný dále dovodit dále z této skutečnosti, že směnka nebyla řádně předložena k placení, neboť adresa uváděná žalobcem, na které mělo dojít k předložení směnky, je odlišná od místa placení uvedeného na směnce a žalobce tedy nemohl splnit předpoklady nutné k proplacení směnky.

3. Žalobce důvodnost námitek odmítl. Uvedl, že žalovaný směnku podepsal, totožnost osob podepisujících směnku a dohodu o vyplňovacím právu směnečném byla ověřena zaměstnanci žalobce podle občanských průkazů. Tvrzení žalovaného, že závazky z titulu smlouvy o úvěru č. 6/10317/5255 byly uhrazeny, jsou nepravdivé, neboť sice je skutečností, že se původně jednalo o zajišťovací biankosměnku k citované smlouvě o úvěru, kterou však následně žalobce vyplnil podle dohody o vyplňovacím právu směnečném č. 6/10318/5255 ze dne 19.9.2006, neboť úvěrový dlužník neplnil podmínky citované smlouvy o úvěru, byl v prodlení s placením úroků, úroku z prodlení a poplatků, v důsledku čehož žalobce využil oprávnění citované smlouvy o úvěru a podáním ze dne 30.12.2013 odeslaným úvěrovému dlužníku prohlásil pohledávku za splatnou ke dni 06.01.2014 a následně v duchu citované dohody doplnil do biankosměnky datum splatnosti 05.02.2014 a směnečnou sumu 2 137 453 Kč. Dále opravil svá skutková tvrzení způsobená chybami v psaní, pokud se jedná o předložení směnky k placení, která byla předložena na adrese pobočky žalobce v Olomouci, Na Horním náměstí č. 56, PSČ 772 00, přičemž pokud bylo u označení žalobce ve směnečné žalobě uvedeno na řad koho má být placeno PSČ 00001350, uvedl žalobce, že se nejedná o PSČ ale o IČ žalobce a dále u ústního jednání upřesnil (opravil svá skutková tvrzení) a uvedl, že se jednalo o směnku splatnou u žalobce na adrese Olomouc, Horní Náměstí 6, PSČ 772 00.
4. U ústního jednání žalobce setrval na žalobě a na svém stanovisku.
5. Žalovaný u ústního jednání setrval na námitkách proti směnečnému platebnímu rozkazu, dále uvedl, že zpochybňuje pravost svého podpisu na úvěrové smlouvě č. 6/10317/5255 a dohodě o vyplňovacím právu směnečném č. 6/10318/5255 a namítal, že příslušné osoby jednající za žalobce neměli oprávnění uzavírat s žalovaným dohodu o vyplňovacím právu směnečném a smlouvu o úvěru.
6. Po provedeném dokazování dospěl soud k následujícím skutkovým zjištěním:
7. Z předložené směnky bylo zjištěno, že byla vystavena společností ProInsolvent a.s., IČO: 25853015, Na Hradbách 118/9, Ostrava, Moravská Ostrava, PSČ 702 00 dne 19.09.2006, na řad žalobce, na směnečnou sumu 2 137 453 Kč se splatností 05.02.2014, avalovaná mimo jiné žalovaným, označena číslem 6/5255/5222, obsahující doložku: smlouva č. 6/10317/5255.

8. Ze smlouvy o úvěru č. 6/10317/5255 ze dne 19.09.2006 bylo zjištěno, že byla uzavřena mezi žalobcem (bankou) a společností ProInsolvent a.s. (klientem), přičemž předmětem smlouvy byl závazek žalobce poskytnout klientovi za podmínek stanovených v této smlouvě kontokorentní úvěr do výše úvěrového limitu 2 000 000 Kč. Ve smlouvě bylo mimo jiné sjednáno zajištění blankosměnkou dle dohody o vyplňovacím právu směnečném č. 6/10318/5255.
9. Z dohody o vyplňovacím právu směnečném č. 6/10318/5255 k blankosměnce č. 6/5255/5222 (dohoda) ze dne 19.09.2006 bylo zjištěno, že byla uzavřena mezi žalobcem (bankou) a společností ProInsolvent a.s. (výstavcem), přičemž v ní bylo konstatováno, že za účelem zajištění pohledávek banky za výstavcem a jejich příslušenství vyplývající ze smlouvy o úvěru č. 6/10317/5255 vystavil výstavce blankosměnku s místem vystavení Ostrava, datem vystavení 19.09.2006 na řad banky s domicilem u Československé obchodní banky, a. s., adresa: Olomouc, Horní Náměstí 6, PSČ 772 00, bez protestu, s podpisem za výstavce Mgr. Petr G. – předseda představenstva a s avaly: Mgr. Petr G., Milan K. a Mgr. Jiří M., přičemž blankosměnka byla vystavena s nevyplněnými údaji směnečné sumy a data splatnosti a výstavce udělil bance právo doplnit blankosměnku v chybějících údajích za podmínek stanovených v této dohodě. Na straně 3 dohody je uvedeno, že avalisté – mimo jiné i žalovaný souhlasí s obsahem Dohody, což stvrzují svým podpisem. Z předložené blankosměnky bylo zjištěno, že se jedná o blankosměnku totožnou se směnkou, která je předmětem tohoto sporu, avšak absentují na ní údaje data splatnosti a směnečné sumy; ve zbývajícím jsou údaje naprosto shodné.
10. Z Oznámení o využití Oprávnění banky, Výzvy k úhradě dlužné částky ze dne 30.12.2013 bylo zjištěno, že žalobce sdělil společnosti ProInsolvent a.s. aktuální stav pohledávky banky ze smlouvy o úvěru č. 6/10317/5255 ze dne 19.09.2006 k datu 30.12.2013 v celkové výši 2 087 901,11 Kč, z čehož po splatnosti byla částka 74 726,11 Kč (v dokladu specifikováno, co tvoří dlužnou sumu), žalobce dále v dopise konstatoval závažné porušení smluvních podmínek, které rovněž specifikoval v uvedeném oznámení a upozornil, že banka využila svých oprávnění v souladu s ustanovením smlouvy a prohlásila všechny pohledávky vyplývající ze smlouvy o úvěru za splatné ke dni 06.01.2014, vyzvala k úhradě závazku ve výši 2 087 901,11 Kč včetně dalšího příslušenství nejpozději k 06.01.2014 a upozornila, že v případě, že závazky uhrazeny nebudou, přistoupí banka k vymáhání pohledávek soudní cestou. Z dodejky bylo zjištěno, že předmětný doklad byl společností doručen dne 06.01.2014.
11. Ze znaleckého posudku JUDr. Jiřího Straky, znalce z oboru písmoznalectví, ze dne 06.08.2015 bylo zjištěno, že podpis žalovaného v kolonce „jako aval za výstavce“ je pravým, tedy vlastnoručním podpisem žalovaného.
12. Na základě výhrad žalovaného ke znaleckému posudku znalec znalecký posudek doplnil podáním ze dne 27.07.2017 a taktéž u ústního jednání, kde byl proveden jeho výslech. Znalec vyjadřuje přesvědčení, že znalecký posudek obsahuje vše, co obsahovat má, tedy kdo o něj žádá, v jaké věci je činěn, jaké otázky byly pokládány, jaké materiály byly ke zkoumání k dispozici, jaké znaky byly při porovnání nalezeny, jejich interpretaci a z toho vyplývající závěr. K jednotlivým námitkám žalovaného znalec dále uvedl, že podpisy byly vyhotoveny modře písčím kuličkovým perem, resp. popisovačem, přičemž žádný jiný prostředek se na jejich psaní nepodílel. Kvalita žádného psacího prostředku nebyla taková, aby zkoumání komplikovala, a proto znalec ve znaleckém posudku použil formulaci: kuličkovým perem, resp. popisovačem. Pokud by jejich kvalita měla různý vliv na hodnocení podpisů, pak by byly rozlišeny konkrétně. Bylo tedy s určitostí zjištěno, čím byl sporný podpis vyhotoven. K otázce, zda byly jako srovnávací materiály použity originály

zajištěných listin nebo šlo pouze o kopie, znalec odkázal na znalecký posudek a uvedl, že pokud je materiál v kopii, pak na to znalec upozorní a není-li tedy u výčtu materiálu uvedeno, že jde o kopii, jde o originál. K otázce, zda při zkoumání srovnávacích materiálů lze s určitostí stanovit pravost sporného podpisu a zda při zkoumání sporných podpisů z kopií listin, jež mají sloužit jako srovnávací materiál, je možnost zjistit, zda nedošlo k mechanickému padělání podpisu nebo napodobení, resp. zda kopie listin jsou relevantním podkladem k porovnání sporného podpisu, znalec uvedl, že záleží na tom, jak kvalitní kopie je, jak mnoho znaků podpisy obsahují, jakou tyto znaky mají hodnotu. Obecně lze říct, že i ze srovnávacích kopií lze dospět k závěru o pravosti sporného podpisu, přesto se vždy znalec snaží mít k dispozici hlavně originály, jak tomu bylo i v tomto případě. Znalec dále uvedl, že pracoval se všemi vzorky, které mu soud poskytl a k dokumentaci využil hlavně ty, na nichž jsou tam popisované znaky dobře patrné, což je účelem dokumentace. Znalec vysvětlil, že vychází při zpracování znaleckého posudku z dobré víry, že podpisy, které mu byly jako srovnávací materiály předloženy, jsou pravé. Přesto však vzorky kriticky hodnotí a pokud se vyskytne nějaký, který se většinou vymyká, hledá pro to znalec vysvětlení, případně ho ze srovnání s řádným odůvodněním vyřadí. Námítka toho, že nebyly ke srovnání použity jen autentické vzorky, je ze strany těch, kdo pravost podpisu popírají, poměrně častá, k čemuž znalec uvedl, že pokud k takovému zjištění dospěje, musí ho řešit.

13. Taktéž u soudního jednání v rámci svého výsledku znalec potvrdil závěry znaleckého posudku a opakovaně vysvětloval, že vycházel ze srovnávacích materiálů, které mu poskytl soud, veškeré tyto materiály označil čísly a podle těchto čísel je uvedl na příslušných stranách znaleckého posudku, přičemž pokud jde o originál či kopii, to vždy vyplývá ze znaleckého posudku. Dále se znalec opakovaně vyjádřil k otázce možného zfalšování podpisů na srovnávacích dokladech tak, že pokud jde o autentičnost srovnávacích vzorků, nemůže tomu být tak, že by je znalec zkoumal v podstatě jako podpisy sporné, protože tím by vlastně žádný referenční vzorek neexistoval a znalec proto vychází z toho, že srovnávací vzorky, které jsou mu předkládány, jsou autentické, avšak i k těm musí přistupovat kriticky a zjistí-li, že se některý vymyká, musí to v posudku uvést a zdůvodnit svůj postup, který může být takový, že takovýto podpis jako neautentický zcela vyřadí, neboť s ním pracuje podmíněně, což vždy musí být ve znaleckém posudku uvedeno. V daném případě u žádného srovnávacího vzorku nezjistil takové vady, které by jej vedly k tomu, že ho nelze ke srovnání využít, tedy k žádnému srovnávacímu podpisu nepojal podezření, že by některý ze vzorků nebyl autentický. Opakovaně znalec dále vysvětloval, že se jedná o omyl, pokud se někdo domnívá, že srovnávací materiály vybíral, neboť pracoval se všemi a odkázal na str. 7 svého znaleckého posudku. Nejde o výběr materiálů ke srovnání, ale pouze o výběr materiálů pro dokumentaci. Není prakticky možné, aby byl znak dokumentován na všech srovnávacích vzorcích z důvodu, že znalecký posudek by byl nesmírně obsáhlý, jednak všechny znaky ve všech vzorcích se ani nevyskytují, neboť pokud by tomu tak bylo, tak by všechny podpisy jedné a též osoby musely být totožné (což samozřejmě v písmoznalectví není). Znalec opakovaně zdůrazňoval, že využil všechny srovnávací materiály a určitou část z nich využil pro dokumentaci a to takové, na nichž je verbálně popisovaný znak i opticky dobře patrný tak, aby znaleckému posudku každý dobře porozuměl. Znalec uzavřel, že v daném případě byl stanoven závěr kategorický, tudíž žádná jiná alternativa nepřichází v úvahu.
14. Ze svědecké výpovědi Ing. Bronislava K. bylo zjištěno, že je bývalým pracovníkem žalobce, kde byl asi do roku 2006 nebo 2007 zaměstnán jako ředitel pobočky. Na konkrétní úvěrový případ si nevzpomněl. Obecně uvedl, že pokud někdo žádal o úvěr, byl jeho požadavek předložen příslušnému orgánu banky, který požadavek buď schválil nebo nikoliv, stanovil podmínky, za kterých měl být úvěr poskytnut, následně došlo k vyhotovení úvěrové smlouvy, event. další dokumentace, přičemž standardně bývaly k úvěru vyžadovány směnky, někdy i další zajišťovací instituty. Pokud jde o podepisování smlouvy o úvěru, dohody o vyplňovacím právu směnečném,

případně směnky, tak tyto doklady podepisoval klient před příslušným úvěrovým pracovníkem, nikoliv před svědkem. K otázce pravosti směnky se svědek nebyl schopen vyjádřit.

15. Ze svědecké výpovědi Ing. Ivany B. bylo zjištěno, že pracovala u žalobce jako manažer úvěrového oddělení pro firemní klientelu, a to do loňského roku (kdy však již pracovala na jiných pozicích). Na konkrétní případ si nevzpomněla, obecně vysvětlila, že po schválení úvěru byly příslušným oddělením vypracovány smlouvy, případně další dokumentace, která byla předložena firemnímu bankéři, který již dříve s klienty celou záležitost projednal a který klientům předkládal k podpisu dokumentaci, tedy smlouvy, dohodu o vyplňovacím právu směnečném, případně směnku a následně byla tato dokumentace předložena k podpisu odpovědným pracovníkům oprávněným podepsat smlouvu o úvěru či dohodu o vyplňovacím právu směnečném, tedy v daném případě Ing. K. a svědkyni. Svědkyně firemním bankéřem nebyla. Bylo naprosto standardní zajišťování úvěru směnkami, pokud jde o úvěr v této výši jako v daném případě, bylo standardní zajišťovat úvěr pouze směnkou. Klienti podepisovali příslušnou dokumentaci před firemním bankéřem a tudíž i firemní bankéř ověřoval jejich totožnost.
16. Vycházejí ze shora uvedených skutkových zjištění dospěl soud k závěru, že námitka žalovaného není důvodná, resp. ji neprokázal. V řízení bylo zjištěno – prokázáno (znaleckým posudkem z oboru písmoznalectví), že žalovaný avaloval směnku vystavenou dne 19.09.2006, na řad žalobce, na částku 2 137 453 Kč, splatnou dne 05.02.2014, splatnou u Československé obchodní banky, a.s. na adrese: Olomouc, Horní Náměstí 6, PSČ 772 00, která byla označena číslem 6/5255/5222 a obsahovala doložku: smlouva č. 6/10317/5255. Bylo rovněž prokázáno (a mezi účastníky nesporné), že tato směnka byla původně blankosměnkou sloužící k zajištění závazku společnosti ProInsolvent a.s. ze smlouvy o úvěru č. 6/10317/5255 ze dne 19.09.2006, k jehož zajištění sloužila vystavená biankosměnka, kterou mohl žalobce doplnit na základě uzavřené Dohody o vyplňovacím právu směnečném č. 6/10318/5255 ze dne 19.09.2006, což žalobce taktéž učinil. Námitka žalovaného, že směnka nebyla jím podepsána, že podpis na směnce není jeho vlastnoručním podpisem, byla vyvrácena znaleckým posudkem z oboru písmoznalectví znalce JUDr. Jiřího Straky ze dne 06.08.2015, který dospěl ke kategorickému kladnému závěru zkoumání a konstatoval, že předmětný podpis je pravým, tedy vlastnoručním podpisem žalovaného, přičemž znalecký posudek řádně odůvodnil a vysvětlil, jak k uvedeným závěrům dospěl. Rovněž se znalec v rámci doplnění znaleckého posudku a v rámci svého výslechu vypořádal s námitkami vznesenými žalovaným proti znaleckému posudku tak, jak uvedl soud shora. Soud dospěl k závěru, že předmětný znalecký posudek (včetně jeho doplnění) je přesvědčivý, jasný a úplný. Soudu je známo z úřední činnosti, že jde o znalce jmenovaného ministrem spravedlnosti, zapsaného o Městského soudu v Praze. Znalecký posudek obsahuje zákonem požadované náležitosti, kdy znalec jej zpracoval tak, že v něm uvedl v úvodní části, jaké bylo zadání znaleckého posudku, v popisné části uvedl, z jakých materiálů vycházel, jaké znaky našel a jaké závěry ze svých zjištění vyvodil, přičemž vše pečlivě vysvětlil a odůvodnil. Nutno dodat, že znalec zdůraznil, že pokud by při zkoumání srovnávacích podpisů narazil na materiály, které se vymykají nějakým způsobem materiálům ostatním a tudíž pokud by bylo zjištěno, že nějaké materiály nejsou autentické, musel by na to znalec upozornit a vysvětlit svá zjištění a následně tyto materiály buď vyřadit nebo s nimi pracovat podmíněně, což se v daném případě nestalo. V této souvislosti je tudíž účelová námitka žalovaného, který zpochybnil pravost veškerých srovnávacích materiálů (nutno zdůraznit, že se jedná o materiály vyžádané soudem z různých úřadů, které evidují písemnosti s podpisy příslušné osoby právě z důvodu, aby byla zaručena co nejvyšší objektivita srovnávacího materiálu). Stěží lze konstatovat, že veškeré materiály vyžádané od příslušných úřadů (Magistrát města Ostravy, spisy Okresního soudu v Ostravě, žádosti o vydání občanského průkazu, písemnosti týkající se důchodového pojištění) byly materiály, na kterých by byl podpis žalovaného zfalšován. Pokud žalovaný v závěru jednání

zpochybnil i platnost svého podpisu na str. 3 Dohody o vyplňovacím právu směnečném, nutno konstatovat, že jde o tvrzení rozporné s jeho námitkami proti směnečnému platebnímu rozkazu, kdy sám žalovaný v těchto námitkách tvrdí, že vyplnění blankosměnky bylo mezi smluvními stranami upraveno Dohodou o vyplňovacím právu směnečném č. 6/10318/5255, kterou uzavřel jako žalobce a žalovaný jako směnečný rukojmí. Žalovaný tedy sám v námitkách uvádí, že dohodu o vyplňovacím právu směnečném uzavřel.

17. Námitka neexistence kauzy z důvodu, že předmětná smlouva o úvěru byla řádně hrazena a úvěrový dlužník se nedostal do prodlení s úhradou závazku z úvěrové smlouvy a tento je řádně splněn a že blankosměnka byla vyplněna v rozporu s příslušnou dohodou o vyplňovacím právu směnečném, nebyla žalovaným nikterak prokázána. Nutno zmínit, že soud se ztotožňuje s tvrzením žalovaného o přípustnosti kauzálních námitek avalisty v daném případě, neboť je zřejmé, že podepisoval směnku obsahující doložku vysvětlující, k čemu (ke které smlouvě o úvěru) směnka náleží a obsah dohody avalisty uzavřené s žalobcem lze dovodit taktéž ze skutečnosti, že žalovaný jako avalista výslovně a písemně souhlasil s obsahem Dohody o vyplňovacím právu směnečném, kdy v námitkách žalovaný uvádí, že tuto dohodu uzavřel. Z uvedeného je zřejmé, mezi avalistou – žalovaným musela být uzavřena totožná dohoda – směnečná smlouva jako mezi výstavcem směnky a žalobcem a že mu tudíž kauzální námitky přísluší.
18. Je nepochybné, že žalovaným byla předmětná směnka podepsána, což bylo prokázáno příslušným znaleckým posudkem, jehož závěry nebyly nikterak vyvráceny. Tedy směnečný závazek uložený touto listinou existuje a žalovaný má zásadní povinnost podle jím podepsané směnky plnit. Z hlediska právního hodnocení je nutno především uvést, že směnka představuje nesporný abstraktní platební závazek, což se odráží jak v oblasti hmotněprávní, tak i v oblasti procesní. Podstata směnky jako závazku nesporného spočívá v tom, že vlastník směnky nemusí při předkládání směnky k placení, ani později při jejím případném vymáhání, prokazovat nic jiného než to, že je vlastníkem platné směnky. Není na něm, aby prokazoval, že povinný ze směnky věřiteli směnečnou sumu skutečně dluží. Směnka sama, je-li platná, je dostatečným důvodem pro vznik nároku na částku v ní uvedenou. Na dlužníkovi či na dlužnících ze směnky je v případě, že vznesl proti směnce námitky, aby je v soudním řízení prokázal. Pokud se mu to nezdaří, zůstane mu povinnost směnku vyplatit. Žalovaný neprokázal, ač v tomto směru byl spolu s předvoláním k jednání (a u jednání samotného) poučen o své povinnosti označit ke svým tvrzením důkazy, jakož i o následcích neunesení důkazního břemene, důvodnost svých námitek ohledně tvrzené neexistence kauzy a neoprávněného vyplnění blankosměnky v rozporu s dohodou o vyplňovacím právu směnečném, rovněž tak o námitce nepravosti podpisů žalovaného na směnce, přičemž nutno konstatovat, že žalobce (na kterém bylo důkazní břemeno ohledně pravosti podpisu žalovaného na směnce) pravost podpisu žalovaného na směnce prokázal.
19. Pokud žalovaný namítal, že směnka nemá žádný právní důvod a z toho důvodu je neplatná, nebyla jednak tato skutečnost nikterak prokázána (viz zjištění shora), jednak i případná neexistence právního důvodu směnky (což v daném případě nenastalo) by nemohla vést k neplatnosti směnky s ohledem na její charakter abstraktního cenného papíru, který splňuje všechny zákonem požadované náležitosti.
20. Pokud měl žalovaný výhrady ke skutkovým tvrzením obsaženým v žalobě, která měla být v rozporu s předloženou směnkou, soud poukazuje na to, že tyto evidenční chyby v psaní opravil a upřesnil žalobce ve svých následných tvrzeních – v podání ze dne 03.11.2014 a ústního jednání

dne 27.02.2017, kdy vysvětlil, že se jednalo o chybu v psaní a že směnka měla být a byla předložena k placení na adrese pobočky žalobce v Olomouci, Na Horním náměstí č. 56, PSČ 772 00, přičemž žalobce mimo jiné mylně v žalobě uvedl PSČ žalobce a následně opravil, že se nejedná o PSČ, ale o IČ žalobce (00001350). V žádném případě tyto výhrady žalovaného nelze považovat za relevantní námitky a nemohou zbavit žalovaného jeho povinnosti plnit ze směnky. Pokud žalovaný namítal, že směnka v tomto případě nemohla být nebo nebyla předložena k placení, soud uvádí, že žalovaný má na směnce postavení dlužníka přímého, přičemž zánik postižných práv způsobuje podle ust. § 53 odst. 1 zákona směnečného a šekového nepředložení směnky toliko u dlužníků nepřímých. Práva majitele směnky vůči přímým dlužníkům jsou práva přímá, tzn. že nejsou podmíněna žádnými dalšími skutečnostmi ani úkony, a proto nedostatek prezentace směnky k placení žádnou újmu majitele na právech vůči tomuto dlužníku neznamení. Nutno k tomuto dodat, že žalovaný obdržel se směnečným platebním rozkazem od soudu i žalobní návrh, a tedy tímto prostřednictvím byl vyzván k tomu, aby osobě tímto návrhem a směnečným platebním rozkazem určené směnku zaplatil. Tedy nejpozději tímto okamžikem mu muselo být známo, že má směnku zaplatit. Směnečný platební rozkaz spolu s návrhem doručeným žalovanému plní tedy i funkci předložení směnky k placení. Navíc však nutno konstatovat, že rukojmímu – avalistovi přímého dlužníka se směnka nepředkládá, v daném případě jde o směnku vystavenou subjektem odlišným od žalovaného, který se zavázal směnku při splatnosti zaplatit, směnka se tedy prezentuje vůči němu (vůči rukojmímu se neprezentuje). Avšak i nepředložení směnky výstavci jako přímému dlužníku, nemá za následek zánik postižných práv ze směnky.

21. Pokud žalovaný až u ústního jednání namítal, že zpochybňuje pravost svého podpisu na úvěrové smlouvě č. 6/10317/5255 a pravost svého podpisu na Dohodě o vyplňovacím právu směnečném č. 6/10318/5255 a dále, že příslušné osoby podepisující za žalobce tyto doklady neměly k tomuto oprávnění, soud konstatuje, že se jedná o námitky opožděné, ke kterým dle § 175 odst. 4 o.s.ř. nemohl přihlížet. Nutno dodat, že námitka nepravosti podpisu na Dohodě o vyplňovacím právu směnečném je v rozporu s předchozími tvrzeními žalovaného uváděnými v námitkách proti směnečnému platebnímu rozkazu, kde konstatoval, že Dohoda o vyplňovacím právu směnečném žalovaným uzavřena byla. Pokud žalovaný zpochybňoval pravost svého podpisu na smlouvě o úvěru, nutno konstatovat, že žalovaný nebyl dlužník z úvěrové smlouvy a tudíž ji nepodepisoval, a proto je nedůvodné zpochybňovat pravost podpisu, který ani nebyl učiněn.
22. Podle čl. I. § 77 odst. 3 zák. č. 191/1950 Sb. (dále jen z.s.š.) pro vlastní směnku platí také ustanovení o směnečném rukojemství (§ 30 až § 32).
23. Podle čl. I. § 32 z.s.š. směnečný rukojmí je zavázán jako ten, za koho se zaručil. Závazek směnečného rukojmího je platný i tehdy, je-li závazek, za který se zaručil, neplatný z jiného důvodu než pro vadu formy.
24. S ohledem na výsledky dokazování a s odkazem na citovaná zákonná ustanovení soud ponechal směnečný platební rozkaz v platnosti, neboť žalovaný se proti němu svými námitkami neubráníl.
25. Dle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. náleží úspěšnému žalobci náhrada dalších nákladů řízení (které mu v námitkovém řízení vznikly), což představuje zaplacenou zálohu na důkaz (znalecký posudek) ve výši 15 000 Kč.

26. Dle ust. § 148 odst. 1 o.s.ř. je žalovaný povinen zaplatit státu dle výsledku řízení náhradu nákladů řízení, a to ve výši 462 Kč (za proplacené znalečné, které nebylo kryto složenou zálohou).
27. S ohledem na solidaritu směnečných dlužníků (čl. I § 48 z.s.š.) je žalovaný povinen zaplatit další náklady řízení žalobci (15 000 Kč) a náklady státu (462 Kč) společně a nerozdílně s dalšími účastníky sporu vedeného zdejším soudem pod sp. zn. 3Cm 138/2014 tak, jak k tomu byli zavázáni rozsudkem zdejšího soudu č.j. 3Cm 138/2014-257 ze dne 02.03.2017 (jak uvedeno ve výroku II., III. tohoto rozhodnutí).
28. Žalovaný je dále povinen dle ust. § 148 odst. 1 o.s.ř. zaplatit státu dle výsledku řízení náhradu nákladů řízení ve výši 2 165 Kč (za proplacené znalečné, které nebylo kryto složenou zálohou), které vznikly až po vyloučení věci vedené proti žalovanému k samostatnému řízení (přiznané usnesením zdejšího soudu č.j. 3Cm 45/2017-114 ze dne 09.08.2017).
29. Konečně je žalovaný povinen zaplatit státu dle ust. § 148 odst. 1 o.s.ř. náhradu nákladů řízení za znalečné a hotové výdaje znalce za podání znaleckého posudku u ústního jednání dne 19.04.2018. Vzhledem ke skutečnosti, že dosud nebylo o znalečném rozhodnuto pravomocně a nebylo dosud proplaceno, rozhodl soud ve smyslu § 155 odst. 1 druhá věta za středníkem o.s.ř. jen o základu náhrady nákladů řízení, přičemž její výše bude určena v samostatném usnesení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15-ti dnů ode dne doručení k Vrchnímu soudu v Olomouci prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí (§ 251 o.s.ř.).

Ostrava 30. dubna 2018

JUDr. Zuzana Šimová, v. r.
soudkyně